

Zemanové byli lidoví sochaři

Projdeme-li křížem krážem krajinu našeho Českého ráje a jeho blízkého okolí, najdeme tu mnoho pomníků a soch z tvrdého pískovce, které jakoby dotvářely tuto naši přírodu a její krásy. Také na mnoha hřbitovech v celém kraji najdeme řadu takových pomníků a náhrobků, na jejichž výrobu byl použit jako přírodní materiál pískovec. Taková díla lidových umělců najdeme třeba na hřbitově na Hrušnici, ve Vesci pod Kozákovem aj .

Většinou jsou to díla lidových sochařů a kameníků z rodu Zemanů ze Žernova. Tito tvůrci lidových kamenných památek si určitě zaslouží, abychom si o nich pověděli něco bližšího. Otec Jan Zeman se narodil v obci Příkrý, a to v roce 1795. Když mu bylo dvacet roků, vzal si za manželku Alžbětu Válkovou ze Žernova, kam se vlastně přizemnil. Zde získali Zemanovi nevelký domek po rodičích Válkových. Zde v Žernově, poblíž Rovenska pod Troskami, kameník a sochař Jan Zeman také zemřel, a to v roce 1853.

Jeho výtvarné umění zdědil po svém otci i syn Josef Zeman z Tatobit, který žil v létech 1820 - 1888. Ten snad spolupracoval s otcem již za jeho života. Tento Josef Zeman byl ve svém díle poněkud lidovější, nežli jeho otec. Možná právě proto jsou jeho díla dodnes velice přitažlivá a oblíbená.

Oba Zemanové odkázali nám své veliké umělecké dílo, které svým rozsahem nemá hned tak obdoby. Jak jsem se již zmínil, jejich lidové výtvary soch světců, andělů, Krista, Panny Marie atd. najdeme nejen v našem Českém ráji, ale vlastně v celé široké oblasti kraje od Českého Dubu až po Sobotku, ale i od Lomnice nad Popelkou až ke Kozákovu a ke Klokočským skalám.

Takové památky máme např. v Sekerkových Loučkách, ve Vesci pod Kozákovem, ve vsi Loktuše, v Klokočí, ale i na mnoha dalších místech. Jan Zeman je také např. autorem sochy světce a dvou andělů v malé místní kapličky na Dubecku, která byla zasvěcena sv. Janu Nepomuckému. Podobně vyzdobil sochař Zeman i venkovskou kapličku na nedalekém Volavci.